

2016-02-15

Barn- och ungdomsnämnden

Dnr Bun 2016/52

Förutsättningar för en etablering av fristående skola på Söderhöjden

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag

- 1 Barn- och ungdomsnämnden godkänner rapporten

Ärendet i korthet

Barn- och ungdomsförvaltningen har getts i uppdrag att utreda hur det skulle vara möjligt och vad som skulle krävas för att etablera en fristående skola på Söderhöjden. Det finns två möjliga sätt att gå tillväga för att understödja en sådan utveckling:

- Att låta befintliga Tallbohovskolan övertas av en fristående aktör
- Att detaljplanen för den sydöstra delen av Söderhöjden innefattar nybyggnation av en skola som avses drivas av fristående aktör

För att kunna beskriva förutsättningarna för att genomföra något av ovan nämnda alternativ sammanfattas de ramverk som finns att ta hänsyn till i denna skrivning.

Handlingar

- 1 Barn- och ungdomsförvaltningens skrivelse, 2016-01-21
- 2 Etablering av fristående skola på Söderhöjden, Bun 2016/52

Bakgrund

Barn- och ungdomsnämnden beslutade i november 2015 att häva beslutet om att avveckla årskurs 6-9 på Tallbohovskolan. I samma beslut (Bun 2015/191) gavs barn- och ungdomsdirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för en friskoleetablering antingen på Tallbohovskolan, eller inom pågående detaljplaneprocess för den sydöstra delen av Söderhöjden.

I uppdraget ingick således inte att analysera den grundläggande frågan om huruvida ett fristående alternativ är önskvärt på Söderhöjden. Förvaltningen har dock valt att i skrivningen föra ett resonemang kring möjliga för- och nackdelar med en sådan utveckling, men tar i enlighet med uppdraget inte ställning i sakfrågan.

Analys

Vid en överlåtelse av Tallbohovskolan krävs att en fristående aktör är beredd att ta över verksamheten och i detta avseende väcks frågor om hur en överlåtelse går till rent praktiskt, men också kring det juridiska läget kopplat till överlåtelse av kommunal verksamhet till den privata marknaden. Utifrån de ramverk som finns krävs bland annat ett öppet anbuds förfarande där intressenter kan anmäla intresse att köpa verksamheten. Dessförinnan ska en objektiv värdering göras av verksamheten och kommunen ska sträva efter att sälja till högsta möjliga pris. Intressenten som går vinnande ur det som något förenklat kan beskrivas som en budgivning, måste ansöka om tillstånd hos Skolinspektionen om att få starta en fristående grundskola. Tidigast kan en fristående skola överta Tallbohovskolan höstterminen 2018, förutsatt att anbudsprocessen sker under år 2016 och vinnande aktör ansöker om och beviljas tillstånd av Skolinspektionen i 2017 års ansökningsomgång (vilken avser uppstart höstterminen 2018). Personalen har rätt att på oförändrade villkor följa med till den nya arbetsgivaren. Men personalen har också rätt att stanna kvar i anställning i kommunen.

Detaljplanen över den sydöstra delen av Söderhöjden bestämmer hur området ska bebyggas. I dagsläget är det planerat för bostäder. Det finns dock behov av en skola med årskurs F-5 inom kommundelen Jakobsberg till 2018. Detaljplanen ska vara klar och antagen år 2017, vilket innebär att tidplanen inte är förenlig med behovet som finns inom barn- och ungdomsförvaltningen utifrån ett kapacitetsperspektiv. Såvida det inte är möjligt att påskynda processen, ter det sig problematiskt att använda just denna mark till nybyggnation av en skola. Önskemål om att bygga en skola inom den sydöstra delen av Söderhöjden samt att påskynda processen har lämnats till kommunstyrelseförvaltningen, vilken leder arbetet med att utforma detaljplanen på tjänstemannanivå.

Överväganden

Vid en överlåtelse av Tallbohovskolan är Järfälla kommun inte längre huvudman över verksamheten, vilket innebär i praktiken att kommunen lägger ner en av sina skolor. Tallbohovskolan har under de senare åren haft en osäker framtid. Att initiera en process där den kommunala skolan överlåtes till en fristående aktör kan åter leda till osäkerhet kring skolans framtid vilket kan drabba elever, föräldrar och personal.

För att minska skolsegregationen och därigenom verka för en ökad likvärdighet i skolan, bör barn- och ungdomsförvaltningen sträva efter strategiska skolbyggen med breda och blandade upptagningsområden. Detta medför att förslaget om att bygga en ny skola längst upp på Söderhöjden inte är optimalt. Å andra sidan, finns i dagsläget endast ett ytterligare markområde i Jakobsberg som kan vara möjligt att bygga en skola på. Detta markområde är tomt bakom Kvarnskolans, vilken behöver utredas om den överhuvudtaget är stor nog för att bygga en skola på av önskad storlek. Att bygga skolan på denna tomt är med stor sannolikhet likaså oförenlig med behovet av en ny skola till år 2018, så tillvida inte en utredning kring tomtens lämplighet initieras snarast.

Önskemål om att bygga en skola inom den sydöstra delen av Söderhöjden har lämnats till kommunstyrelseförvaltningen. Från kommunstyrelseförvaltningens sida,

har åsikter framförts om att placeringen av den nya skolan inte är optimal då den anses vara för nära belägen Tallbohovskolan. Det anses mer fördelaktigt att hitta en lämplig plats för en ny skola i förhållande till var de andra skolorna i Jakobsberg är lokaliserade. Vid skrivande stund fortgår diskussioner kring detta och det är ännu inte fastlagt huruvida önskemålet om en skola inom den sydöstra delen av Söderhöjden möts.

Barnkonsekvensanalys

Oavsett huvudman, fristående eller kommunal, har måluppfyllelsen avgörande betydelse för eleverna. Om en etablering av en fristående skola sker på Söderhöjden, är det viktigt att skolan levererar kvalitet, precis som Tallbohovskolan ska göra. Fler skolalternativ på Söderhöjden kan ge ett rikare utbud i det fria skolvalet, vilket kan ha positiva effekter för eleverna. Samtidigt kan en konkurrenssituation mellan två snarlika skolor ha negativ effekt om en av skolorna förlorar en stor andel elever.

Själva processen för att byta huvudman kan påverka elever negativt på kort sikt. Som nämndes under föregående rubrik har Tallbohovskolans framtid varit osäker. Att initiera en process där den kommunala skolan överlåtes till en fristående aktör kan åter leda till osäkerhet kring skolans framtid, vilket kan drabba elever.

För att öka likvärdigheten i skolan i Järfälla, vilket anses gynna eleverna generellt i kommunen, bör barn- och ungdomsförvaltningen sträva efter blandade elevsammansättningar utifrån ett socioekonomiskt perspektiv. Detta medför att förslaget om att bygga en ny skola längst upp på Söderhöjden inte är optimalt, eftersom placeringen av skolan inte underlättar för ett blandat upptagningsområde. Å andra sidan, skulle en ny skola med en kvalitativ profil kunna gynna eleverna i området och potentiellt locka elever från andra delar av kommunen.

Minna Avrin
Barn- och ungdomsdirektör

Christina Dahlin Wibom
Verksamhetschef för Utveckling och stöd

Sandra Backlund
Utredare

Expedieras
Rektorer kommunala för- och grundskolor